

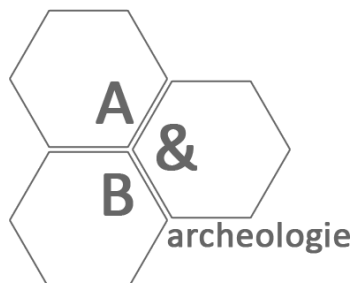
2021.083

Nota Nijlen Koekoekstraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Sander DEBRABANDERE

1-6-2021

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Nijlen Koekoekstraat (provincie Antwerpen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. In het programma van maatregelen was opgenomen dat landschappelijke boringen, en indien nodig verkennende en waarderende boringen, en een proefsleuvenonderzoek dienden uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

In eerste instantie werden landschappelijke boringen uitgevoerd op het terrein. Dit onderzoek werd uitgevoerd op woensdag 28 april 2021. Conform het programma van maatregelen horende bij de bureaustudie werden negen boringen geplaatst. De meeste boorsequenties vertonen een A(p)-C opbouw. In het zuidwesten is er een kleine zone waar een podzol bewaard bleef. In de zuidoostelijke hoek zijn vooral verstoorde zones aangetroffen. Op basis van het landschappelijk booronderzoek kan de kans op het aantreffen van *in situ* bewaarde steentijdsites zeer laag worden ingeschat. Er werd dan ook geen verder archeologisch booronderzoek uitgevoerd. Omdat slechts een kleiner deel van de boringen verstoringen vertonen, kunnen archeologische sites met grondsporen een gunstige bewaring kennen. Er diende aldus wel nog een proefsleuvenonderzoek te worden uitgevoerd. Dit vooronderzoek met ingreep in de bodem vond plaats op woensdag 21 mei 2021.

Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van zeven oost-west georiënteerde proefsleuven. Dit plan werd deels aangepast. In de zuidwestelijke hoek werden twee noord-zuid georiënteerde sleuven aangelegd. In het oostelijke blok kwamen alsnog zeven oost-west georiënteerde sleuven. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden enkele kijkvensters aangelegd om de schijnbare afwezigheid van sporen te bevestigen. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 11.135m². Op basis van de landschappelijke boringen werd de zuidoostelijke hoek (ca. 1000m²) als verstoorde zone afgebakend. De verstoorde zone bleek bovendien bij het sleuven nog groter te zijn. Het sleuvenonderzoek vormde aldus een goede validering van de boorresultaten. Van de onderzoekbare zone (ca. 10.135m²) werd ca. 1068m² (10,5%) onderzocht door middel van proefsleuven. De vooropgestelde dekkinggraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald. Toch kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel van het plangebied, dat in dit geval negatief bleek te zijn. Er werden grootschalige verstoringen waargenomen in het westen en zuidoostelijke deel. Elders werden met uitzondering van recente grachten, geen noemenswaardige sporen waargenomen.

Het plangebied kreeg in de bureaustudie¹ een eerder ongekende archeologische verwachting. Nijlen bleek archeologisch minder goed gekend, hoewel in de dorpskern in het verleden reeds enkele opgravingen werden uitgevoerd. Een opgraving nabij de huidige dorpskern aan het Mussenpad bracht echter sporen uit de metaaltijden en de vroege middeleeuwen aan het licht, en meer naar het noorden zijn er langsheen de Kleine Nete diverse steentijdvindplaatsen gekend. De regio wordt dus al lang door de mens gefrequenteerd. Daarnaast kan de huidige lagere ligging (tegenover omliggende percelen), samen met de naam Zavelweg, duiden op zandwinning in het verleden.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek kwamen slechts enkele grondsporen aan het licht. Het betreft relatief recente perceelsgrachten. Deze komen niet voor op historische kaarten dus zijn ze mogelijk van een jongere datum. Een orthofoto uit 1971 toont mogelijk een van de grachten als begrenzing tussen twee perceeltjes. De archeologische relevantie van deze sporen, in afwezigheid van andere archeologische sporen, is dan ook zeer gering. Daarnaast bleek het westelijke en zuidoostelijke deel volledig vergraven te zijn. Er wordt dan ook **geen verder archeologisch onderzoek** geadviseerd.

1 Acke, Bracke 2020.